

શ્રી નવલ.

મુંબાઈની અલખેલી

ને

Reg.

ચોપાટીનો ચસ્કો.

CA
ભાગ ૨ જો.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્તા

નટવરલાલ ભોગીલાલ ત્રિવેદી.

ફૂમરાલ બબ્લર—નડીઆદ.

કીર્મત એક આનો.

પુનાના સમગ્ર હિંદના આયુર્વેદ પ્રદર્શનમાંથી અંદમેળવનાર

ડા-બી. કે શાહની પ્રખ્યાત દવાઓ.

રત્નામૃત ઓશીસ—

ભુક્ષાબની ગોળીઓ

ધણીજ અકસીર, મુદ્દર તંબજ લેવાનં

સુવમ પટે તેવી રૂ. ૦-૧૪-૦

તાવની ગોળીઓ

રોજીઓ, એકાંતરીઓ. ચોથીઓ દરેક
તાવ માટે અકસીર ૧-૮-૦

ફીવર મીઠ્યર

દરેક બાતના તાવ માટે અકસીર રૂ ૧ ૦ ૦

અરોળ મીઠ્યર

અરોલ, જલદર, કમરો, પાડુ, તાવ તથા

પેટના દરદો માટે અકસીર રૂ ૧-૮-૦

વિચરેશ્વરભત ગુટિકા

ધાતુ સંબંધી દરેક દરદો મટાટે છે. રૂ ૨ ૮-૦

નાર (આશુદં)

દિગ્દર્શિ ગુટિકા

પાયક, રેવાદિષ્ટ દોષન તથા વાયુના
દરદો મટાટે છે રૂ. ૦ ૮-૦

બાળકો માટે

શિશુભવન ૦-૧૨-૦ બાળગોળી ૦-૮-૦

આપરીયુ ૦-૮-૦

આંખને માટે

તથાન.નંદ ૦-૮-૦ મુરમો ૦-૮-૦

ચંદ્રોદયાવર્તી ૦-૮-૦.

મગ્ર એજન્ટસ સોલ એજન્ટ

“રોજીકિટ” ત્રિપાઠી સો. જો. શાહ

કરમનંદ.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઇટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૪૦૭૫૩ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ મુંડાવક સામ્રાજ્ય

વિષય ૬ - ૧૧

ૐ પ્રેમસ્વરૂપાય નમઃ

શ્રી નવલ.

મુંબાઈની અલખેલી

ને

ચોપાટીના ચસ્કો.

ભાગ ૨ ભે.

લેખક:—

ડાહ્યાલાલ સોમેશ્વર ત્રિપાઠી. મુ. પંડોળી.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્તા

નટવરલાલ ભોળીલાલ ત્રિવેદી.

ડુંભરાલ બબાર—નવીઆદ.

આવૃત્તિ ૧ લી.

પ્રત ૨૦૦૦

સંવત ૧૯૭૬

ઈ. સ ૧૯૨૩

હીંમત એક આને.

ગુજરાત વિધાપીઠ પ્રેસ
 AMELIA
 ગુજરાતી લિપિ
 ૧૦ ૭૬૬

સુચના.

આ ચોપડીના સર્વે હક્ક પ્રકાશકે સ્વાધીન રાખેલા છે. માટે તેમની પરવાનગી સિવાય કોઈએ છાપવી અગર છપાવવી નહિ.

આ ચોપડી સને ૧૮૬૭ ના ૨૫ મા એપ્રિલ પ્રમાણે સરકાર-માં રજીસ્ટર કરાવી સર્વે હક્ક છપાવનારને સ્વાધીન રાખ્યા છે.

શ્રી શારદા વિજય પ્રી. પ્રેસમાં શા. હરજીવંતદાસ અમરસીએ
 છાપી -અમદાવાદી બજાર-નવીઆદ.

મુંબાઈની અલખેલી ન ચોપાટીના ચરકા

ભાગ ૨ જી.

પનોતી પથારીને પ્રાતઃકાળ

અલખેલી-સૂર્યોદયનાં કિરણ ઝળક્યાં, હવે પ્યારા તમે જાગો;
પથારી પ્રેમની પ્યારી, પનોતા પીયુષ ત્યાગો;
આપુ ઢાલણ કરી દ્યોને, ચા' તૈયાર કરી લઉં છું.
રસોઈ હું આજ કરવાની, મારા સમ સત્ય કહીદઉં છું.
જમાને નાથ જાવું છે, હીરાનો હાર લેવાને.
ખંગડીઓ સાથે લાવીશું, બીજે પણ મન મનાવોને,

શેઠ-હૈયે કે તરત તું વળગી, બાપુ થાને હવે જાળગી;
બંધોરે નોકરી સળગી, શુકનમાં જીભડી લળકી;
ભુખ્યો છું કાલનો બાપુ, અત્યારે ચુંક આવે છે;
ચઢ્યો છે તાવ તે તો જી, જાણીને શું સતાવે છે:
મફતીયો વેદ બોલાવો, થયુ તેની દેવા લાવો;
નહિ તો થાયે મુઝારો, ચુ થોના જીવં આ મારો:
જરા સાફ થયે જશું, માગેલું જટ લાવીશું;
કલાલી કર્મની માતાં, પ્યારી તું જ મન મનાવીશું.

અલખેલી-ઠગારીને ઠગોઠો શું, લાગેછે ઢાંગ ધુતારા;
 સૂકીઘો એ સૌ ચાળા, સમજી છું બોલ મરમાળા;
 વીત્યું તું કેટલું કાલે, સંભારો તો મહું સાઈ
 ઠોઠા અજમે ફકાવું છું, દવાલઈ મેં કરો કાળું.

શેઠ-ધુડુડું પેટમાં બોલે, ફાટે છે હાથ પગ મારા
 અરેરે આંકડી આવે, ખાઈ છું ખાસ સમ તારા;
 દુખીને શું દબાવે છે, મરેલાને મુંઝાવે છે;
 રીનાતા ને રીનાવાને, અરે શું શિર ઝુકાવે છે.

અલખેલી-ઠોઠો કે નહીં પ્યારા, બળ્યા આ પેટના લાળા;
 કુડા છે કર્મના કાળા, બોલાવું બંધડી વાલા;
 બાએને નોકરી કરવા, દોકરા દશના વાગ્યા;
 લાગી હોય ભુખ જો ભારી, ચણા મમરા લઈ ફાક્યા.

શેઠ-જાઉ છું નોકરી કરવા, જીખ્યો તરસ્યો અરે મરવા;
 રયા તું લેશના લાવી, બગ્યો કે લાગી કળકળવા.
 થયો ટાઈમ હવે જાઉ, કરો તમે પ્રીયા ખાવું;
 દોકરા ખાઈના વાજે, અમે ત્યાંથી જાહી આવું.

(ગયાપછી)

(બચે છે)

અલખેલી-શુભેશ્વર હું હવે જાઉં, ખરીદુ બંગડી છાની
 જમીને જટ પરવાજ, તળી લઉં પુરી મનમાની.
 અહો બંધી તમે પ્યારા, લાગો છો આંખના તારા;
 મુવા શેઠ હાથ કરનારા, તેથી છો આપ રૂપાળા.

હૃદય તમ પ્રેમને રહાતું, થયું છે સ્થિર અચકાતું;
 યુવાની પ્રેમ ધુટ ગળવા, નથી હા લૈશ અચકાતું.
 પાડોશીપ્રેમી-મઝાની તું મનોહારી, ખુમારી પ્રેમની ભારી;
 ભયેલાં અંગની લાલી, કહે કયાં મધ ઉડી તારી.
 અનુપમ ખાદીની સાડી, મઝાની તેં કયાં સંતાડી,
 તરૂણી ચોળી તસ તસતી, તેણે તો વાત વંઠાડી.
 અળકતા કેશ નામણુશી, મોહકને મન હરનારા;
 ગુલાબી લાલ અધર શાણી, ચુર્યે અમૃત ઝરનારા.
 રતને રમર ચિન્હ દેખીને, ભલા મુજ જાન બૂલેલું;
 ખીલ્યે નારંગી લજવાતી, ગયું કયાં નુર ઝુલેલું.
 પોયણુ શું પેટ દેખીને, અરે આ ચંદ્ર હરખાતો,
 કોમળ કદળીસમી જંગા, ભાળી ગજરાજ મલકાતો.
 ચમકતાં બાજુ આખ્યોનાં, હૃદય ઝખમી બનાવે છે;
 નચાવી નેનમાં સૌને, મસ્તિ કંઈ જોર મચાવે છે.
 મધ લાલી બધી ચાલી, દુઃખી શું શેઠની શાણી,
 ભલાએ દુઃખડાં ત્યાગી, બનો મુજ પ્રેમનાં શાણાં.
 અલખેત્રી-પતિની આપદા જુરી, ધરોને ઠાન જો પ્રેમી;
 બનીઆ પહાવરી બાજા, ખરે છે આંખમાં લાજા;
 પોણુપનમાં સદા રહેતી, બનીને મસ્ત મલકતી;
 દહાવો લુંટવા સહુ સહેતી, અડધી અડધી મધ ફરતી.
 રખ્યા વોણુ નીકળી હુછુ જમર ઘેલા મઝા માણે;

પાડોશી પ્રેમી ઓ મારા; પ્રીયા પોતાની આ જાણે
 પાડોશીપ્રેમી-પ્રેમીની પ્રેમ થેલી છે, પાઠો સૌ પ્રેમના ભણ્ણને,
 જેવા છે શેઠ તેવો હું, પતિ સમ ઓ પ્રીયા ગણ્ણને.
 ફરમાવો કામ સેઠાણી, મને પોતા સમો જાણી;
 ઉતાવળ આજ છે મારે, હવે હું જઈ છું શાણી,
 અલખેલી-મંદીર મોટા તરફ જવા, મોટર એક મોકલો આજે;
 ખરીદી વસ્તુની કરવી, કહું તમ પ્રેમની કાજે;
 ત્યાં છે લોહવાડામાં, રહેલાણી બંગડીવાળો;
 ચીનને જમનીની સૌ, ફેશનો ત્યાં વસીં જાળો;
 જતાં પ્રીય કામ આ કરજો, મોટર બસ એક મોકલજો
 પછી અહીં સાંજના મળજો, દુખી ઘઈ દુઃખ પરહરજો
 પાડોશીપ્રેમી-સલામી સ્નેહની આપી, હવે વિદાય થાઉં છું;
 હૃદય સોંપ્યું તમોને આ, ભુલીને જાન હું જાઉં છું;
 (જાય છે)

મોટરવાળો-બંસીએ મોકલ્યો મુજને, ફરો આ મોટરે વહાલી;
 આપાટી પાલવે જવા કરો આજા જરે વહાલી;
 અલખેલી-પ્રથમ તો લોહવાડામાં, રહે જ્યાં બંગડીવાળો;
 પછી તો ફેન્સી સેલે, સાઠી ને પોલકાંવાળો,
 લઇ આવો જપાટામાં, નહીં તો ચેકની શુળી;
 ટકોરા બારના વાગે, મુકાશે પ્રેમમાં પુળી;
 (મોટરમાં જાય છે ને ભુલેશ્વરે ઉતરે છે.)

બંગડીવાળો-શેઠાણી કયાં તમે આવ્યાં, અમારી પાસ આવોને.
 નિહાળી ફેન્સી ચુડી, પછી અહીંથી સીધાવોને;
 બીલોરાં બંગડી આવો, તમેને નહીજ મળવાની,
 લેશો નહી પશુ બુવો શાણાં, ઉદાસી જોતાં હરવાની;
 જોયો આ સ્ટોક તેનો જો, બધો ચીનથીજ આવ્યો છે
 અંતરમાં દુઃખના ધરણો, પૈસો શેઠે કમાવ્યો છે;

અલખેલી-છાની છપની બધી વાતો, તમેને કયાં અરે કરવી,
 હૃદયનાં દુઃખ જે મારાં, કહી છાતી કંઈ હળવી;
 પડી માખી ચુસે તેવો. પડ્યો પાને અરે ક્વામી,
 આહું હું પ્રેમ પ્રેમીનો, પડીએ પ્રેમમાં ખામી,
 દોબી મુજ નથી મરતો, પાજી પુંજ બધી બરતો.
 પૈસોના એક વાપરતો, માણુ તો મનમહી લવતો,
 થેલી પૈસા તણી મારી, ઉતાવળમાં છે વીસારી
 ઉધારે લેવી પશુ સારી, આપોને ઘણા ઉપકારી.

બંગડીવાળો-પૈસાનો કંઈ નથી વાંધો, જોઈએ તે જાત છે માગો;
 નાણાં લકઠ શેઠની પાસે, મિઠી ચરમ હવે ત્યાગો.
 અબકતા હીરલા વાળી? કહોને આપુ હું કેવી,
 ગાળો કેટલો જોઈ દેતાં, વખાણે આંધળી જેવી.

અલખેલી-માગો જોઈ દ્યો પ્રથમ મારો, કાઠો પછી માલ બહુસારો
 ગુલાબી ગુલ જેવી છું, છાલાએ હાથના મારો,

ખંગડીવાળો-ઠહું યાથી તમે સાચું, હવે તમ હાથ લાંબાને,
સમાજી અંગને બેસો આઘાં અહીં જામ જાવોને
પહેચું મલમલ ઠાઠાનું, તેથી તો દેહ દેખાયે;
મારા સમ પહેરજો ખાદી, તેનાથી જાત ઠંકાયે.

અલબેલી-વઢોઢા વેણ મરમાળાં, બધાએ ઠીક હું સમજું
તલજતાં ચક્ષુ જલ્પિયાળાં, દીસેછે પ્રેમના ગરજ.
કસી મોહખત તરછોડે, તેવા શુ હાથ નચોડે;
ચઢવો ધ્યાન આપીને, નહીં મમ હાથ મચકોડે;
છોલાયો હાથ તો જો જો, રસીલા ગાળ દેવાની;
ચઢાવોને પીમા ધીમા, નથી હું દુઃખ સહેવાની;
ઉઝરડા લાલ જો થાસે, મગજ માફજ ચસકાશે;
આથ્યાજે કામળ હાથો સહેલાણી તે તો સાંભરશે;

ખંગડીવાળો-અતુરા ચીત હરનારી, મધુરાં માન ખાનારી;
ચરકી છે ડાગળી મારી રસીકા પ્રેમ પાનારી;
હૈયુ મુજ હાથના રહેતું, હવે તલસાવના પ્યારી;
રહ્યે ધાય છે કૈંઈ કૈંઈ, મુઝાવોના મનોહારી;

અલબેલી-મધુરા જોલ મરમાળા, ઠગારા ઠીક ઠગનારા;
લગવી મોહની મુજને, હૈયાના હાર હસનારા;
કરો જ્યો પ્રેમની કીમત; પ્રેમી પાસમાં રહીને;
વિધાયુ બાણથી હૈયુ, ચમકે મુજ આંખમાં સર્પિછે.

સદા દર્શન તજ્યા બાને, પ્રેમી તમ પાસ આવીશું;

રક્ષાં દર્શન થએ પ્રશન, બળે સારી ઉઠાવીશું.

બંગડીવાળો-પાણી પી ઘર પુંછુછુ, નવેલી નામ બલકાવો;

નિશાની સ્થાનની આપી, આવું કયાંકી સમજાવો.

યુવાની જે દિવાની છે, લહાવો તેનો લુટીશું;

કુસુમ કળી ખીલેલી જે, ચતુરા નિત્ય ચૂંટીશું.

અલખેડી ગુલાબ વાડી મહી રહેતી; વિહારીનાથને માળે;

કપુરી સૌ મને કહેત; જોતા સૌ આંખને ચાળે.

પિયર છે મામડુ માફ; લાલી છે નામ ત્યાં ફડું;

ચરોતરનીએ બલીહારી, ચાચેના કામ ત્યાં ભૂંડું;

હવે મુખાઈની અલખેલી, સોનેરી નામ પંડાતું;

આવી મુંબાઈ હું જ્યારે, જરા આ મૂખ મલકાતું;

બંગડીવાળો-અહો સૌન્દર્યની મુર્તિ, હૃદય મંદિર પથરાવું;

પુણ પ્રિય પ્રેમની કરતાં, જનેરાં પુણ છવરાવું;

કપુરી પાન જેવી તું, કપુરી પાનના જેવી;

કટોરી પ્રેમની પા-પી, બલે રહી ઝેરના જેવી;

ઉભયની રનેદ્ર શંકીમાં, વિહારી લાલ તારો છુ;

શવન ભર પ્રેમના માટે, રસીકડી લાલ તારો છુ;

તેયાર છે! મુંબાઈની અલખેલી માને ચોપાટીનો ચરો
ભાગ પહેલો કીંમત એક આનો.

અલબેલી-અરે ઉપકારનો બોલો, નહિ ઉચકાય મારાથી;
 તમારો પ્રેમ જો પ્યારા, વધ્યો મુજ આંખ તારાથી;
 યનોતા પ્રેમ રચ પીવા, સંધ્યાએ આવજો વહેલા;
 ઇશકના ખેલ ખેલાવી, બનોના કામમાં ઘેલા;

બંગડીવાળો-પિયુ હશે તારો રાતે, બજો તો બાર હા વાગે;
 અંધારી એકલી રાતે, મારા સમ બગજે આવે.

અલબેલી-જમીને સાત વાગ્યા જ્યાં, દુકાને શેઠ બવાના;
 બુદુ જ્યાં દુઃખ ગાઉં ત્યાં, બધા ઉભરા સમાવાના;
 સતી યાતાં પતિ પાસે, પ્રભુ પેઠ પ્રેમ કરવાની;
 આંસુડાં ઢાળી રડવાને, મનાના ઢાંચ ધરવાની;

બંમલીવાળો-ગુલાલ વાડી મહીં રહો છો, ગલીનું નામ કયાં ઘો છો;
 પનિનું નામ શું કહો છો? સીધો રસ્તો બનાવોને;

અલબેલી-સીનેમા રેંટીયાનું જે, અમારી પાસ આવ્યું છે;
 કે'છે અકમતથી ચ લોસ્થાન મેં જે બતાવ્યું છે;
 તમારી વાટ ભેવાને, ઉઘાડી એક બળો છે;
 આવી અંદર ઘુસાવાને, પછાડી એક બારી છે;
 હવે હું બઉં છુ પ્યારા તમે ત્યાં આવજો રાતે;
 લોજન પણ ત્યાંજ લેવાનું, નિશાને આવજો સાતે;
 યૌવન ઘેલા ચતુર માળી, માફી તરફી બદલ લેજો;
 હવે જવા રજા આપી, મારા સરખુ ક'ંઈ કેજો;

(બચે)

X X X X X

શેઠ-માવ્યે છું માર વાગ્યાનો, રખઠતી કયાં તું ભયકાતી;
 નથી ખાવાનું ઠેકાણું, દુઃખો દેતાં ન લજવાતી;
 અલખેલી-ગમે તેવા યનિ મારા, પ્રેમી છો દુઃખ હરનારા;
 ક્ષમા કરજો બોલાયાજે. બોલો બહુ દુઃખ કરનાર;
 સતિ છું આપની શાણી, કૌભાગ્યે કહેછે શેઠાણી,
 મારા સમ નહીં હવે બોલુ, પડે છું આજ અંખવાણી;
 ભુત્રીને જ્ઞાન જે બોલી. હવે નહીં તે બોલાવાનું,
 આડી જવળી કેં આવ્યે, હવેતો નહિ ડોલાવાનું;
 ગમે તેવી પીટયા કહેતા, છતાં સતી તમારો છું;
 સતી સીતા સમી લેખો, પિયુ હું પ્રાણ પ્યાની છું,
 સીધાવો શેઠ આવ્યાતા, ગયા કહી મોકલો વહેલા;
 ચાંટીના રહે ખડું ફેળે, માંદું જોડે બેસે તેવા.
 હશે કેં કામ સત્વરનું, ફુકાને રાત રહેવાનું
 મનેતો બીક બહુલાગે. બિયોગે દુઃખ રહેવાનું;

શેઠ-જાઉં છું શેઠ આવ્યા તો, તમે ના લેશ મુઝાશો;
 ખાવાનું હોય તો ખાઈને. સૂવેના લેશ પરતાશો;

લેખક-મીઠી વાણી મધુરીની. મુજીને શેઠ સંતાયા;
 તમાસો ચારનો જોવા, સંતાતાં નહીં ખંચાયા,
 કરી ઇશ્વારે બોલાવ્યો ત્યાં, જાળીથી નાખ્યો ઉલાળો;

ઉઘાડી આવીને મળતાં, પરસ્પર પ્રેમ બહુ વ્યાખ્યો;
 કચરડી હાંત જોતામાં, તમાસો પ્રેમનો લાગ્યો.
અનુભેલી—જમી દ્યોને અરે વા'લા, જમાડી નીત્ય જમરાની;
 કાઠો છે કાસ પીટયાની, તેને તો નીત્ય રમવાની.

શેઠ—(સ્વગત)

સતિ કે શાંખણી દેવી, પુણ્ય એક કંઈલે સેવી;
 ઠગારી એ ઠગે કેવી, જોયા જેવું થશે આજે;
 મલોદા માલ ઉડાવે છે, મને ભુખ્યો ઝુરાવે છે;
 દસાવીને સતાવે છે, ચારોની ચારીને કાજે.
 અજાણ્યો થઈ અહીં આવું. ફાવેના લેશ સંતાવું;
 અકલે ત્યાં દેશે ત જી, હવે તો એજ કરવા દે.

બંજડીવાળો—વેઠ્યું તેં દુઃખ શા માટે, હવે ન એવું કેં કરતી;
 રસોઈથી હાથ ઠાળા છે, ધુણીના આંખમાં ભરતી;
 શેઠ—ઉઘાડી જા અલી નીચે, હજી એ સાંભળ્યું કે નહિ;
 થાક્યો છું ઘાંટા તાણીને, ઉઘાડો સાંભળ્યું કે નહીં;
અનુભેલી—રસોડા માંદો પેઠી છું, તેથી મમ હાથ છે જોડા;
 આવું હું પાંચ મિનીટે, ઉભા ત્યાં બેસજો હેઠા.
 બંજડીવાળો—મારો બેટો ક્યાંથી આવ્યો, હવે સંતાડ ઓળાપું;
 નહીં તો આજ રૂં જાય, બન્યો બેઠાલો ઓળાપું;
 ગધેડી ઓ મુણ્યું કે ના, નીચે આવી ઉઘાડી જા;

સાલી કમ જાત એ રંગા, કુસારજા ઝટ ઉઘાડી જા;
 બંગડીવાળો-બાણુ કે શેઠ ઠાપાયો છે, રંગમાં ભંગ પડવાનો;
 હવે સંતાડ એ બાપુ, અકર્મી આવી નડવાનો;
 અલખેલી-પહેરી દ્યો વજ્ર આ મારાં, થાજો મારી અખી શાણી
 ધુમટડો તાણજો મોટો, કહીશ કંચન તણી ભાણી;
 બંગડીવાળો-પહેરે ચણીઓ અને ચોળી, ઉપર આ સાડી ખાદીની
 બોલીને બહુ અકકડ થાતાં, કરીશ હુવાત મનમાંની;
 (પહેરી લાજ કાઢી બેસે છે.)

અલખેલી-મળી ગાળો તમારી આ, સહનના લેશ તે થાતી;
 દલી સળમી મધ સૂણી, હૃદયે ખાખ થઇ જાતી;
 (શેઠ ઉપર આવે છે.)

શેઠ-કહે આ કોણ આણુ છે, ઢળ્યો આ રાંડ આ ક્યાંથી;
 હીરા માણેક તણી ચુની, તણો ચળકાટ આ ક્યાંથી;
 પહેરી છે બંગડી નવલી, ખીલોરી તેજ હીસે છે;
 તમારાં ભાણી આ કેવાં, ભરાયાં ભણે રીસે છે;

અલખેલી-ભાણીનું નામના દેસો, બિચારી કામળી કાયા;
 બેસો કચકચ મુઠી ઠાલો, સત્તાવે ના કચી ચાળા;
 બંગડીવાળો-મીઠા મોહક અને જરજી, અલીબેન શેઠ રૂપાળા;
 ચાળા ચરકા કરે છાના, બોલે છે બોલ મરમાળા;
 અલીબા પ્રેમના કીડા, અટકચાળે સત્તાવે છે,
 ખીચેલી આંખના ચાળે, ચાંપણો પટપટાવે છે;

શેઠ-ગ્રીનો ! જેવાં ઠનક ઠળશે, બાણીના કયાં ખીલેલા છે ?

અમકના આંખ તારાથી, લેજા ખસ જાન ભુલેલા છે.

અસખેલી-જવા દો વાત વઠેલી, મોઢ છે ભાગ્યની ભુંડી,
પતિ નાનો મળ્યો તેને, સાસરે સાસુ તણી લૂંડી,
બિચારી દુઃખથી રહતી, ઘડી મુજ પાસ આવી છે;
પડે તે દુઃખ સહેવાને મુઝાતી ને મનાવી છે
યાક્રીને આવ્યા છે આજે, બેસો હુયા મુકી ઉઠે છુ,
બાણીના કર્મના કાળા, મુણો હું તો હવે જઉં છુ;

શેઠ-પરોપદારી થઈ પ્યારી. અજબ એ વાત ન્યારી છે.

થયો આક્રીન તેના પર, ખીલેલી ગુલ ક્યારી છે;

આઘાં આવો તમે બાણી, મુણાં તમ દુઃખનાં કહાણી;

કરો મુજ સાથે મહેમાની, મુખાકનો હું છુ સહેલાણી,

બગડીવાળો- રહીલા રંગ માણું શું? જવા સમય થયો મારો,

હજીતો સાસરે જાવું, સસરો છે પ્રાણ હત્યારો;

દીવો લંછને મુકી જાઓ, નીચે જો શેઠ શાહજાદા,

શાહેલાં છેક પુરો બા, ઉપકારો નથી વીસરતા,

શેઠ-ગુલાબી મુશ્મી ગાલોની, મને આજે જતાવોને;

મછી લટકા મછી લલના જાલે જાલીથી પધારાને;

બગડીવાળો-માથ સમ આજ બોલોતો, વખત આવ્યે વળીયાશે;

બજયું ના હાથ મચકોડો દુઃખો છુ દેહસું યાશે;

કપુરી બા તમે આવો, મુકાવો હાથ આ મારો;

સતારે શેઠ રહેકાણી, બાંકો છે આજનો દ.'ડો;

શેઠ—(ધુમટો ખસેડી જોવાજતા)

નચેલી નાર આ ક્યાંથી, વધેલો વાળ ઉછાળો;

કુલ્યો ફાલ્યો ખડો દેખુ, બાણી કે બાણો મુછાળો,

દાગી મુછો છુપાશેના, બોલો સાચુ અરે બાવા

મજનો ભેદ સમજવો, સજગતા અંગમાં લાગા;

લેખક—શેઠાણી સહેજ ગભરાયાં, પડી આ હાથમાંથી ત્યાં;

તડાકે અંગઠી તુટી, કરમનુ પાપ કુટ્યું બયાં;

અંગઠીવાળો— (પ્રગટ)

અચ્ચાણ અંગઠીવાળો, જુઓ હુ ખીલ લઈ આવ્યો;

જરા તમને મનાવાને, મજના કામમાં ફાળ્યો;

શેઠ—અરે ઠંજડા તને દેખી, બાપુ તુ ઘર માયું છે;

પહેરીને લાલ ચીદરડી, પીતાનું નામ તાર્યું છે;

પાડોશી આવજો સૌ એ, મૂછાળો ચોર આવ્યો છે;

લાવી આ રાંડ બોલાવી, સખો એનો મજનો છે;

પોલીસ ઘડા તમે આવો, હરામી હાલ જોવાને;

ખીસ્તાં કાણાં તમારાં બે, બરાણે લીડ જોવાને;

લેખક—ધમાધમ આ મજની તે, ટપકતા રંજ કથારા છે;

લહેરી એક પાનની ખીડી, ખવરાવો સમ મારા છે;

ખાડી આરસ ટપકવાને, ત્રીજા ભાગે ટપકવા ઘો;

સદામી છે હવે સાહેબ, બીઠી બસ એક પીવાદો,

શ્રી હરો મહા સમર્થ.

શુદ્ધ સાચા મોતીનો સુરમે.

આ સુરમે શ્રીમાન કુટુંબોનાં ઘણીજ હોંશશી વપરાય છે. આંખની ગરમી, દુખાવો, કળતર લોહીવિકાર, કુહું બાકું, અંખ શરૂઆતનો મોતીયો શોટ સાધટ, પાણી ગળવું, પડા ખાઝવા, આંખની અંદર ખીલ પડવા, વાંચતાં લાલ પીળા રંગ દેખાવા, તેજ સહન કરવાની આંખની નબળાઈ, વિગેરે દરેક પ્રકારનાં આંખનાં દરદોમાં આ સુરમે ઘણીજ ફાયદા કારક સાબીત થઈ ચુક્યો છે. સાચા માલનાં ખરાં દામ પણ આપવાં જોઈએ. પરંતુ હમે લોકને બાબુએ સુકીને માત્ર પડતર કિંમત ઉપર નહીં જોવોજ નહીં ચઢાવીને આ સુરમે તોલા ૧) ના રૂ. ૮-૦-૦ના ભાવથીજ વેચીએ છીએ નમુનો ત. પાઈસલીસ્ટ જોકે આનાની ટીકીટ પ્રીઠવાથી મોકલીશું.

ખાંસી.

જો તમોને ઉધરસ આવતી હોય, દવા ખાઈને થાક્યા હો. અને ફાયદો જોઈતો હોય તો મંજાવો આ ગોળી ગમે તેવી ઉધરસ દમ. છાતીમાં દુખાવો, છાતી તાવ વિગેરે દર્દો તાત્કાળીક મટાડી જોરાક પચવી ઝાડો સાફ આવે છે. ગોળી પૌની જોકે ડબ્બીની કી. ફક્ત રૂ. ૦૫ પોસ્ટેજ ભુદ. મળે આ હજો. શા. નટવરલાલ સુરમાવાલાની કંપની. નડીઆદ (ગુજરાત)

જસમાર્ઘનનો

આયોડાઈઝડ

સારસાપરેલા

પરદેશી કે દેશી કોઈપણ બનાવટના બીજા સારસાપરેલા કરતાં જસમાર્ઘનનો સારસાપરેલા અઢીગણો છે. એમ તેના વાપરનાર છાતી ઠાંકીને કહે છે. તમે વાપરીને ખાતરી કરો. લોહી બીગાડ દુર કરી શક્તિ આપે છે. પ્રમેહ, વિસ્ફોટીક, દરાજ, ખસ, ખરજવાં, ગડગુમઠ, સંધીવા, હાથપગમાં ફાટ, શરીરે કાળા ડાઘા પડવા, વિગેરેમાં અકસીર છે. દસ્તબંધ અનિયમીતપણું મટાડે છે. નિરોગી બને સશક્ત શરીર બનાવવા માટે જસમાર્ઘનના સારસાપરેલાની ત્રણ બારથી જરૂર પીજો. કોમલ રૂ. ૧૧૧. વી. પી. ચી રૂ ૧૧૧.૮. ત્રણ શીશીના વી. પી. ચી રૂ ૫) = ૭ શીશીના રૂ ૬) =.

લખો—જસમાર્ઘન એજન્સી

નડીયાદ, (ગુજરાત).

મશીનરી.

ફ્લોર મીલ, રાઇસ મીલ, અને પંપવાળાઓને
માટે ઉમદા તક.

નીચે જણાવેલી મશીનરી તથા સ્ટોર કોઇપણ કંપની
કર્તા સસ્તે ભાવે મળશે.

જોઇલ એન્જીનો, સ્ટન, રબી, નેશનલ B. H. P
૫—૧૦—૧૫—૨૦—૩૦

ફ્લોર મીલો— બ્લેકસ્ટોન સરકાર ૧૪-૧૮ ૨૦ ઇંચની
રાઇસ હલરો— એન્જીન ૧ ન. ૧ લક્ષ્મીહલરો ન. ૧
સેન્ટ્રીફ્યુગલ પંપો—સ્ટન ૨૫X૨૫, ૩૫X૪, ૪X૫,
ઇંચના રોટરી પંપ ૧૫X૨૫ ૨X૨ ઇંચના સ્ટીમ એન્જીનો.
ગાયલરો વિજેર તથા ઇંગ્લીશ લેધર બેલ્ટીંગ, કટ્ટીલેધર,
બેલ્ટીંગ, સ્કેન્ડીનેવીયન બેલ્ટીંગ, ઓપેન્ડ્રી બેલ્ટીંગ, રોટ
આયર્ન સ્પ્રીંગ પુલીઓ, પેડીશલ્સ સાદાં, રીંવાળા, માઇલ
સ્ટીલ, સાફ્ટીંગ, હલરની હરેક સ્પેર પાર્ટ્સ, જોઇલ
એન્જીનોના સ્પેરપાર્ટ્સ, હુંડબોલ, બરમાતુ હુંડ જોઇલ
એસીયાટીકનું બર્નિંગ જોઇલ, સીલિન્ડર જોઇલ, લોખંડ
હરેક સાઇઝની પાઇપો વિજેર.

સી. આર કોન્ટ્રાક્ટર એન્ડ કુપન

ન્યુ તથા સેકન્ડ હેન્ડ મશીનરી માર્ચ

પ્રીન્સેસ સ્ટ્રીટ, રામચંદ્ર પીલ્ડગ

આન્ય-સુવત.

મુબાઇ

